

EXCURSIÓ A SANT SALVADOR DE LES ESPASES i les Roques de l'Afrau (Baix Llobregat)

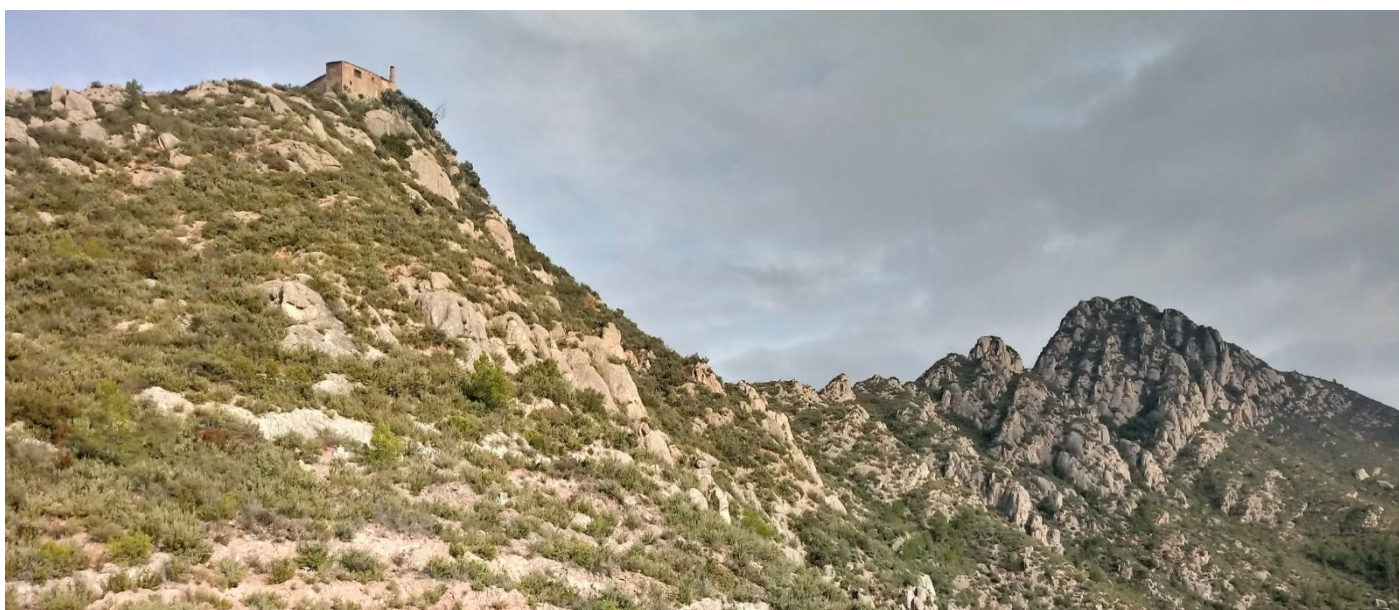
Data: Diumenge 24 de MARÇ de 2019

Hora de sortida: 9.00 h

Desplaçament: Amb VEHICLES PARTICULARS

Lloc de sortida: APARCAMENT Mc DONALDS de Vilanova

Coordinadors de la sortida: Xavier Caba, Joan Raventós i Queti Vinyals

Excursió que s'inicia a prop del riu Llobregat i de l'antic balneari de la Puda i s'enfila per la vora del profund torrent de l'Afrau fins a la capella de Sant Salvador de les Espases, situada sobre una cresta de roca, a 413 m d'alçada, en la mateixa carena de les vistoses Roques de l'Afrau, que dominen l'entorn, i amb una gran panoràmica cap a les muntanyes de Montserrat. L'esglesiola està documentada des del s. XIV i pertany al municipi d'Esparreguera, tot i que és a tocar dels termes d'Olesa de Montserrat i de Vacarisses. L'excursió és fàcil, malgrat el desnivell, i es pot fer amb nens. Al costat de la capella hi ha un aixopluc que serveix de menjador, amb dues llargues taules i llar de foc.

Horaris previstos:

08.45 h - Trobada a l'aparcament McDonalds de Vilanova.

09.00 h - Sortida de Vilanova.

10.00 h - Aturada al Restaurant Cal Felip per esmorzar (C-55 a Olesa de Montserrat).

10.45 h - Represa del viatge.

11.00 h - Camí de la Puda. Aparcament dels vehicles i inici de l'excursió.

12.20 h - Santuari de Sant Salvador de les Espases.

13.00 h - Cim de les Roques de l'Afrau.

13.30 h - Aixopluc del santuari de Sant Salvador. Dinar.

15.00 h - Inici de la baixada.

16.00 h - Arribada a l'aparcament i finalització de l'excursió.

Resum de l'itinerari:

Opció General: Camí de la Puda (100 m) - Sender de Sant Salvador - Via dels FFCC - Torrent de l'Afrau - Les Espases - L'Afrau (250 m) - Capella de la Verge - Sant Salvador de les Espases (400 m) - Coll de Bram - Cim de les Roques de l'Afrau (508 m) - i tornada pel mateix camí. Distància: 7,5 km. Desnivell: 570 m.

Opció Menuts: Camí de la Puda (100 m) - Sender de Sant Salvador - Via dels FFCC - Torrent de l'Afrau - Les Espases - L'Afrau (250 m) - Capella de la Verge - Sant Salvador de les Espases (400 m) - i tornada pel mateix camí. Distància: 4,4 km. Desnivell: 380 m.

Com arribar a l'inici de l'itinerari (la Puda):

De Vilanova a Vilafranca per la C-15. Autopista AP-7 en direcció a Barcelona. Sortida 25 i continuar per l'A-2. A Abrera, sortida 583 i continuar per la C-55. Passat el km 3, deixar a la dreta sortida 'Olesa de Montserrat sud' i continuar recte, però abans d'arribar al km 4, prendre a mà dreta l'entrada al Restaurant Cal Felip, a peu de carretera (esmorzar). Després, continuar per C-55 durant 2,5 km més i prendre camí de la Puda (just abans de travessar el Llobregat per un pont). Aparcar vehicles i iniciar l'excursió.

Dificultats que hi pot haver i altres qüestions a tenir en compte:

Poc després d'iniciar l'excursió, pujarem per un sender amb algun tram força pendent i descompost, on cal vigilar. Més amunt, el mateix sender, que està ben arranjat, de vegades amb travessers de fusta, va pujant pel costat del torrent de l'Afrau i en algun punt el camí es fa estret o travessa el llit del fondal. En general, és un camí fàcil, però força pedregós. Cal estar atents a les indicacions dels coordinadors de la sortida.

L'últim tram és més obert, sense gaire vegetació arbrada, i el sender s'enfila per trams rocosos sense dificultat, però on cal vigilar amb les relliscades.

El santuari de Sant Salvador de les Espases està situat al cim d'un esperó rocós, on hi ha una placeta i un aixopluc on poder-se estar. Cal vigilar els menuts que no vagin a fer la pujada a les Roques de l'Afrau i que s'estiguin a l'entorn del santuari.

Al llarg de l'excursió s'ha previst fer algunes parades de REAGRUPAMENT. Cal que tothom les respecti en benefici del grup. Els adults responsables dels menors hauran de vetllar per la seva seguretat. No es pot córrer durant el trajecte. Els menors no han de passar al davant de la persona que se situarà al capdavant i que farà el guiatge de l'itinerari. Vetlleu-ho, si us plau.

Agulles del Petintó i santuari de Sant Salvador.

Material necessari (què cal portar):

Menjar: Cal portar l'**esmorzar** (també es pot comprar al Restaurant Cal Felip, on pararem a esmorzar). Cal portar també el **dinar** (dinarem a l'aixopluc del Santuari de Sant Salvador, on hi ha una petita llar de foc on poder coure o escalfar menjar, sempre que es porti carbó o llenya).

Aigua: Porteu aigua de casa. No hi ha cap font en tot el recorregut. Si bé hi ha una aixeta al santuari, no podem assegurar que sigui aigua potable.

Roba d'abric: Ja som a la primavera, però l'indret és elevat i pot fer vent i fred. Porteu les 3 capes clàssiques: 1ª capa tipus samarreta GMeF, 2ª capa tipus folre polar o jersei i 3ª capa tipus anorac o paravent que pari el vent i la humitat. També convé portar gorro i uns guants prims per si fa vent o fred. No us deixeu el buf del GMeF! Us pot fer servei.

Calçat adequat: Botes de muntanya de canya mitjana o alta per protegir bé el peu i el turmell.

Documentació: Targeta federativa, document d'identitat, targeta sanitària, etc.

Descripció de l'itinerari:

Itinerari revisat sobre el terreny el dia 18 de gener de 2019.

Opció General i Opció Menuts:

Tant els components de l'Opció General com de l'Opció Menuts farem la mateixa pujada des de l'aparcament on deixarem els vehicles fins a Sant Salvador de les Espases. Per tant, anirem de cara amunt tots junts. Després de dinar, també baixarem tots junts pel mateix camí.

0 min. 0,00 km **Camí de la Puda**, també anomenat **camí de Can Tovella**, una gran masia que hi ha sobre el **congost del Cairat**, al marge esquerre del Llobregat. Seguim aquest camí, que és una pista asfaltada en força mal estat, que ens conduiria fins a l'antic **balneari de la Puda**, que és al peu del **riu Llobregat**. Anem guanyant una mica d'alçada. A l'esquerra hi ha unes antigues naus.

10 min. 0,28 km **Sender de Sant Salvador**. Deixem la pista al peu d'un indicador vertical que marca una ruta a peu i ciclable que va fins a Olesa de Montserrat i Abrera, cap al sud, i fins a la Puda, Can Tovella i Montserrat, cap al nord. Un braç de l'indicador, de color groc, ens marca la direcció del nostre sender, que s'enfila pel vessant de la muntanya. La muntanya que tenim a sobre es diu **l'Escagassada**, topònim que ja ens dona una idea del terreny pel qual anem avançant, una mica descompost, però no gaire complicat. De vegades trobem **travessers de fusta** que miren de mantenir el sender en bones condicions i de fàcil accés. Aviat passem per sobre la via

del **ferrocarril de Barcelona a Manresa** i continuem pel sender, que va seguint el **torrent de l'Afrau**, que ens queda a l'esquerra. Davant nostre, al fons, veiem les roques anomenades les **Agulles del Petintó** inferiors o Espases de Baix, una sèrie d'agulles de conglomerat fet de còdols de quars molt vistoses, que han donat nom a Sant Salvador de les Espases. També veiem l'església, situada al cim d'un esperó de roca.

25 min. 0,63 km **Travessem el torrent**. El senderó ha fet una ziga-zaga per travessar la llera del torrent i poc més amunt **el tornem a travessar** per continuar, novament, pel mateix marge del fondal que abans. Aviat travessem un **torrentet secundari** i continuem amunt, per sota les Agulles del Petintó. Sempre pel costat del torrent, més amunt travessem **un altre torrentet secundari** i poc més enllà farem una marrada per evitar un

tram del camí que té uns esglaons molt alts que costen de superar. Anem quedant dins de **l'Afrau**, que és un paratge molt particular, on conflueixen diverses torrentades i on quedem tancats per l'alta **carena de Sant Salvador** i de les **Roques de l'Afrau**.

40 min. 1,50 km **Torrent de l'Afrau**. **REAGRUPAMENT (10 min.)** El travessem i ens enfilem per l'altre vessant, cap a ponent, per una zona oberta i argilosa, cap a una carena que baixa de Sant Salvador. Tenim el santuari ben bé sobre nostre, 150 metres més amunt.

55 min. 1,60 km **Collet** (300 m). El sender fa una diagonal pujadora per aconseguir la **careneta** que baixa de Sant Salvador. Un cop allà, emprèn una sèrie de **llaçades** que ens fa guanyar alçada ràpidament. També anem guanyant panoràmica cap a totes bandes.

1 h 15 min. 2,12 km **Capella de la Mare de Déu de Montserrat**, excavada a la roca. Darrere una reixa metàl·lica, hi ha una imatge de la Moreneta. Passem per sobre la capella, per un pendent de roca, amb el santuari gairebé a tocar. Anem guanyant alçada per sota un antic mur de pedra de la capella.

Capella i santuari.

1 h 20 min. 2,22 km **Santuari de Sant Salvador de les Espases**. Arribem a l'alçada de l'església, on trobem un **mirador** cap a Montserrat amb una barana i la portalada d'accés a l'església. L'Associació d'Amics de Sant Salvador s'encarrega del manteniment i de la custòdia de l'ermita, que essent diumenge hauríem de trobar oberta. A l'esquerra, molt a prop, hi ha l'accés als **WC**, que també hauríem de trobar oberts. Si pugem una mica més, accedim a una **placeta**, on trobem l'entrada a l'**aixopluc** on

dinarem. A l'interior hi ha taules i bancs per seure i una llar de foc amb graelles i molls per coure carn. Una porta accedeix a l'exterior, on hi ha una aixeta amb aigua, i unes escales ens condueixen al **cim de Sant Salvador** (413 m), on trobem un mirador amb una creu metàl·lica.

Opció General (per pujar fins a les Roques de l'Afrau):

1 h 20 min. 2,22 km **Santuari de Sant Salvador de les Espases**. De la placeta, prenem un sender que discorre per la base esquerra del turó de Sant Salvador i després recorre la careneta rocosa de cara a les Roques de l'Afrau, que veiem al fons. El caminet avança per l'obaga nord de la carena, per sobre el **torrent de Sant Salvador**. Aviat va decantant cap a l'esquerra per travessar el fondal i situar-se a l'altra banda on trobem una pista ampla, que seguim de cara amunt.

1 h 55 min. 3,00 km **Coll de Bram** (452 m), on conflueixen diferents camins. Prenem un sender cap al sud-est que entra cap al bosc. Anem guanyant alçada per una **obaga de bosc** que ens desplaça cap a llevant i després fa un revolt tancat fins a un collet.

2 h 10 min. 3,40 km **Collet carener** (487 m), amb un petit retaule d'un sant. Ja hem arribat a la carena principal. Ara només queda seguir el lloc, a mà dreta i superar els petits turons que anem trobant.

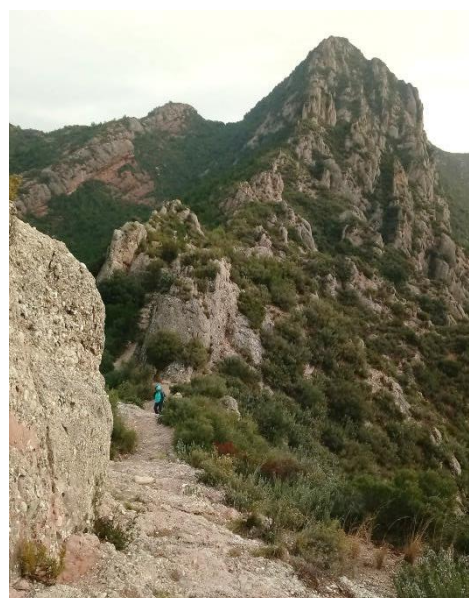
2 h 25 min. 3,75 km **Cim de les Roques de l'Afrau** (508 m). **REAGRUPAMENT (10 min.)** La panoràmica cap a totes bandes és molt ampla, sobretot cap a **Montserrat**, que veiem en tota la seva extensió, i també sobre l'**esperó** on hi ha Sant Salvador de les Espases, que ara ens queda molt per sota. Retornem fins al **coll de Bram** i fins al santuari.

2 h 50 min. 5,30 km Sant Salvador de les Espases. Ens instal·lem a l'aixopluc i dinem.

Opció General i Opció Menuts:

2 h 50 min. 5,30 km **Sant Salvador de les Espases**. Per al retorn, utilitzem el mateix camí de pujada, cap a l'Afrau i el sender que anirà seguint el torrent fins al camí de la Puda i l'aparcament.

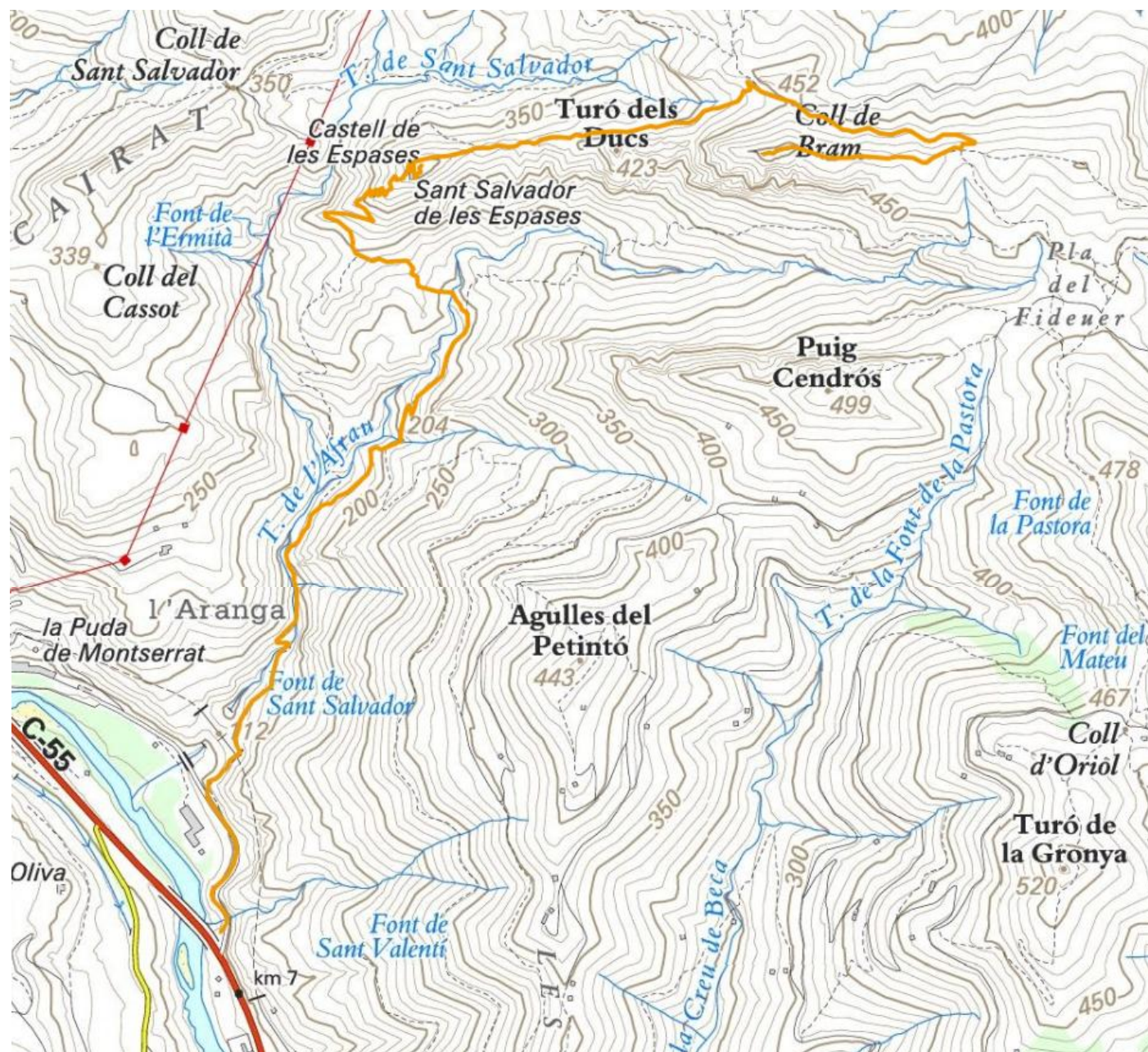
3 h 35 min. 7,50 km **Aparcament de la Puda**. Final de l'excursió.

Avançant per la carena cap a les Roques de l'Afrau.

Aixopluc de Sant Salvador de les Espases.

NOTES:

Aquesta activitat de muntanya està organitzada pel Grup de Muntanya en Família (GMeF) de l'Agrupació Excursionista Talaia i s'adreça als membres de l'entitat adscrits al GMeF.

D'acord amb allò que marca la legislació per a les activitats esportives (1), **tots els participants a les activitats del GMeF hauran de disposar de la llicència federativa de l'any en curs.**

Els infants i joves que participen en aquesta activitat de muntanya hauran d'anar acompanyats dels seus pares o altres familiars que se'n faran responsables.

(1) Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.